

Міністерство освіти і науки,
молоді та спорту України
Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу
Кафедра туристичного бізнесу

ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС: СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ

**МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

9 листопада 2012 року

Харків – 2012

залучення туристів та підвищення якості туристичного продукту.

Щорічний попит на туристичні послуги за період з 2005 по 2015 р. збільшуватиметься на 4,6% і в 2015 р. внесок міжнародного туризму у світову економіку складе \$10 679 млрд. Виробництво туристичних послуг щорічно буде збільшуватися на 3,5%, число зайнятих у туристичному секторі – на 1,4%, щорічний ріст туристичних прибуттів складе 5,7%.

Першим за кількістю зайнятого в туристичному секторі населення залишиться Китай (78,6 тис. осіб), за ним йтиме Індія (26 тис.), США (19,3 тис.). Витрати мандрівників зростуть, за темпами приросту цього показника в десятці країн будуть знаходитися держави Азії, що розвиваються. Швидше всього витрати туристів будуть зростати в Китаї. З європейських країн у десятку ввійдуть держави Східної Європи, зокрема Польща та Чеська Республіка.

Таким чином, основними тенденціями розвитку міжнародного туризму на сьогодні є зростання кількості подорожуючих та збільшення прибутку. Відбувається зменшення ринкової частки Європи та Америки у прибутті туристів і збільшення Центральної та Східної Європи, Китаю. Китай трансформується в провідний туристичний напрямок в світі та країну з найбільшою кількістю зайнятих в туристичному секторі.

Література: 1. Туризм у XXI столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості: – К: КУТЕП, 2002. – 235 с.; 2. Последние тенденции в международном туризме: барометр международного туризма ЮНВТО. . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: http://dtxqtq4w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/unwto_barom12_02_march_excerpt_ru.pdf . – [Посилання дійсне на 20.09.2012 р.]

Карпин Д. С.^{*}, Скабара Р. М.^{**}, Тимошенко Л. О.^{***}
ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТРИЙСЬКОГО РАЙОНУ
ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Львівський державний університет фізичної культури

* викладач кафедри туризму

** доцент кафедри туризму

*** викладач кафедри туризму

м. Львів, Україна

Туристична діяльність пов'язана із використанням рекреаційних ресурсів, серед яких особливе місце займають природні – чинники, речовини і властивості компонентів природного середовища, які мають сприятливі для туристичної діяльності якісні та кількісні параметри і використовуються, або можуть використовуватися, для організації відпочинку, туризму, лікування й оздоровлення людей.

Стрийський район – один із 20 адміністративних районів Львівської області, на півночі межує з Миколаївським, на сході – із Жидачівським районом, на півдні – з

Долинським районом (Івано-Франківської області), на заході – з Дрогобицьким районом. Район займає периферійне (окраїнне) положення в межах області.

Стрийському району властивий хвилясто-рівнинний рельєф. Територія Стрийського району має загальний нахил в бік міста. Це плоска рівнина, яка що ближче до Карпат, то більше розчленована.

Клімат Стрийського району помірно-континентальний, перехідний від морського до континентального.

Внутрішні води Стрийського району представлені в основному річками, струмками, озерами, болотами, колодзями, джерелами та підземними водами. Річки належать до басейну Чорного моря. Наприклад, річка Стрий – одна з найбільших правих приток Дністра. Бере початок на південно-західному схилі Верховинського відодільного хребта, на горі Явірник (1150 м), біля села Верхнячка Сколівського району, кількома струмочками.

З бальнеологічних ресурсів на території району відомі такі види підземних вод: термальні, термальні і мінеральні. Джерела різних за солевим складом мінеральних вод розташовані в Самбірській зоні прогину (курорт Моршин) і в Бориславсько-Покутській зоні, перекриті зоною Скибових Карпат (с. Розгірче).

Залежно від інтенсивності розчинення солей мінеральні води відрізняються складом солевих компонентів та мінералізацією, які обумовлюють їх бальнеологічні властивості. Так на курорті Моршин, розташованому 12 км південніше Стрия, є чотири джерела мінеральних вод: Боніфаций, Магдалена, Людмила і Моршинка.

Привабливими у туристичному відношенні є об'єкти природно-заповідного фонду:

1 Підгірцівський дендропарк (с. Підгірці) – пам'ятка національного значення, перший дендропарк Галичини, що був збудований у 19 столітті та палац графа Тренціцького, розташований на території парку;

2 Ландшафтний заказник «Моршинський» загальною площею 3 тисячі гектарів створено в 1984 році в межах Моршинського лісництва з метою збереження цінного екологічного насадження ялиці білої природного походження.

Важливою складовою частиною рекреаційно-ресурсного потенціалу території є історико-культурні пам'ятки. Більшість історико-архітектурних пам'яток Стрийщини розташовані у Стрию, Моршині, Семигинові, Підгірцях, Великих Дідушичах, Дулібах, Дзвірлянах та інших населених пунктах.

Важливим елементом культури і складовою частиною туристично-ресурсного потенціалу Стрийського району є музеї.

Наприклад, науковою базою стрийського краєзнавчого музею «Верховина» є експонати, які налічують понад 26 тисяч одиниць основного фонду. Найцінніші з них стародруки, ікони, народна ноша, писанки, взірці вишивок, рідкісні книги, монети, шкелі. У музеї діють 6 постійних експозицій та два зали зі змінними виставками. Музейна експозиція складається з трьох відділів: природи, історії та етнографії.

Отже, нами встановлено, що Стрийський район багатий на історико-культурні туристичні ресурси, частиною яких також є пам'ятки історії, пам'ятки мистецтва і пам'ятки археології, які становлять інтерес у процесі розвитку туристичної діяльності.

Стрийський район має всі передумови для інтенсивного розвитку внутрішнього та зовнішнього туризму, саме тому туристично-рекреаційна галузь проголошена

стратегічним напрямом розвитку економіки Стрийщини.

Головною складовою частиною туристичної індустрії Стрийського району є санаторно-курортне господарство. На початок 2010 р. на курорті Моршин діяло 9 санаторно-курортних та оздоровчі заклади і в Стрийському районі – 3. Впродовж 2009 р. послугами цих закладів скористалися: Моршин – 49,9 тис. осіб, Стрийський район – 3,5 тис. осіб.

За обсягом реалізації послуг санаторно-курортними закладами Львівської області, у 2010 році курорт Моршин (110,6 млн грн) поступається лише Трускавцю.

Загальна місткість санаторіїв близько 5000 пацієнтів щомісячно. Окрім того, на курорті можна винайняти житло в місцевих жителів – вартість проживання коливається, в залежності від умов проживання, від 20 до 600 гривень за день.

Як свідчить проаналізована статистика, менш розвиненим в районі є готельне господарство. На початок 2010 р. в районному центрі працювали 4 готелі, в Моршині – три і в решті населених пунктів Стрийського району – два готелі. Якщо порівнювати Стрийщину саме за цими показниками з сусідніми адміністративними одиницями Львівської області, то лідерами є Сколівський район і місто Трускавець. Готелі Стрийщини належать до категорії малих (100 місць), відповідно за площею в середньому є меншими, ніж готелі, наприклад, Трускавця.

Як бачимо зі статистики, на Стрийщині розвиток туризму здійснюється ще дуже повільно. І хоча рекреаційних ресурсів на території району є вдосталь.

Ми вважаємо, що проблема незначного їх використання зумовлено відсутністю системного планування туристичних можливостей території. Це гальмує формування комплексного туристичного продукту.

На вирішення даної проблеми негативно впливають наступні обставини: 1. Відсутність інвентаризації туристичних можливостей району, статистики з питань туризму та стратегічного планування його розвитку. 2. Слабка взаємодія між різними організаціями і установами. 3. Нерівномірний розвиток різних видів туризму. 4. Слабке інформаційне забезпечення. 5. Низька кваліфікація кадрів.

На нашу думку, для створення позитивного туристичного іміджу Стрийського району і загальної поінформованості про стан на ринку туристичних послуг можна використати, наприклад, рекламно-інформаційні та маркетингові засоби.

Вважаємо, що основними напрямками подальшого розвитку туристично-рекреаційної галузі Стрийського району, на нашу думку, є: – удосконалення системи управління галуззю; – зміцнення матеріальної бази туризму; – підвищення якості обслуговування туристів та розширення асортименту туристичних послуг; – ефективне використання рекреаційних ресурсів, курортної бази та об'єктів культурної спадщини; – поліпшення інформаційного та рекламного забезпечення; – вдосконалення професійних якостей кадрів у галузі туризму.

Література: 1. Квасниця І. Ю. *Історико-природничі нариси з краєзнавства: Львівська область* / І.Ю. Квасниця, І.О. Глічов, І.І. Федик. – Львів : Укрсервіс – ТОВ, 1994. – 240 с.; 2. *Мандрівки вулицями Стрия [Текст]: туристичний путівник - Стрий: ВД «Укрпол», 2008. – 26 С.; 3. Музей Карпатського регіону. Каталог. – Львів: Центр Європи, 2004. – 64 с.*